

MINISTARSTVO OBRANE

2861

Na temelju članka 150. stavka 4. Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 73/13), na prijedlog načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske, donosim

PRAVILNIK

O PREHRANI PRIPADNIKA ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se način organiziranja prehrane, vrste obroka, pravo i iznos subvencije i druga pitanja u vezi s prehranom pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu Oružane snage).

Članak 2.

Pod prehranom pripadnika Oružanih snaga podrazumijeva se osiguranje i organizacija konzumacije obroka u skladu s trajanjem i uvjetima obavljanja službe, prehrambenim normativima i pravima pripadnika Oružanih snaga na način propisan ovim Pravilnikom.

II. NAČIN ORGANIZIRANJA PREHRANE

Članak 3.

(1) Prehrana pripadnika Oružanih snaga provodi se korištenjem usluga prehrane preko ugovorenih davatelja usluga prehrane ili vlastitim kapacitetima Oružanih snaga.

(2) U operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu prehrana se organizira i provodi primjenom međunarodnih sporazuma.

(3) Prehrana na brodovima Oružanih snaga provodi se vlastitim kapacitetima Oružanih snaga.

(4) Prehrana na izdvojenim lokacijama provodi se preko ugovorenih davatelja usluga prehrane ili iznimno vlastitim kapacitetima Oružanih snaga osiguravanjem namirnica za samostalnu pripremu obroka.

(5) Pod izdvojenim lokacijama iz stavka 4. ovoga članka podrazumijevaju se: radarske postaje, vojno skladišni kompleksi, strelišta i druge vojne lokacije u Republici Hrvatskoj na kojima nije organizirana profesionalna priprema toplih obroka, već se samo vrši njihova podjela ili se osiguravaju namirnice za samostalnu

pripremu obroka.

(6) Iznimno, pripadnicima Oružanih snaga koji obavljaju službene zadaće na izdvojenim lokacijama u Republici Hrvatskoj na kojima nije moguće osigurati prehranu u skladu s odredbama 1. i 4. stavka ovoga članka, osigurava se isplata novčane naknade za prehranu.

III. VRSTE OBROKA

Članak 4.

Vrste obroka u smislu ovoga Pravilnika su: topli obroci, gotovi obroci i dodatni obroci.

Članak 5.

(1) Topli obrok je obrok pripremljen za osiguranje jednog dijela dnevnih nutritivnih i energetske potrebe pripadnika Oružanih snaga u kojem je barem jedan dio termički obrađen i tako topao poslužen u roku od najviše dva sata.

(2) Topli obroci su: doručak, ručak, objed, večera, letački obrok i letački obrok nakon leta te roniteljski doručak.

(3) Doručak je dnevni obrok i sastoji se od: toplog napitka i glavne komponente, a čija je ukupna energetska vrijednost u rasponu od 800 kcal do 1000 kcal.

(4) Ručak je glavni dnevni obrok, služi se sredinom dana i sastoji se od: juhe, glavne komponente i salate, a čija je ukupna energetska vrijednost u rasponu od 1100 kcal do 1400 kcal.

(5) Objed je dnevni obrok namijenjen pripadnicima Oružanih snaga kada rade osmo satno radno vrijeme i sastoji se od: glavne komponente i salate, a čija je ukupna energetska vrijednost u rasponu 900 kcal do 1100 kcal.

(6) Večera je dnevni obrok i sastoji se od: glavne komponente, salate i deserta, a čija je ukupna energetska vrijednost u rasponu od 900 kcal do 1080 kcal.

(7) Letački obrok je obrok za vojne pilote i ostalo letačko osoblje prije letenja koji zamjenjuje doručak, ručak ili večeru ovisno o planiranom vremenu provedbe letačkih zadaća i sastoji se od: juhe, glavne komponente, salate, deserta i drugih namirnica, a čija je ukupna energetska vrijednost u rasponu od 1900 kcal do 2200 kcal.

(8) Letački obrok nakon letenja je obrok za vojne pilote nadzvučnih zrakoplova nakon provedbe letenja i sastoji se od: mliječnog napitka, glavne komponente i voća, a čija je ukupna energetska vrijednost u rasponu od 1020 kcal do 1170 kcal.

(9) Roniteljski doručak je obrok za ronitelje i sastoji se od: toplog napitka, glavne komponente i drugih namirnica, a čija je ukupna energetska vrijednost u rasponu od 1200 kcal do 1400 kcal.

Članak 6.

(1) Gotovi obroci su: kompleti zapakirane hrane, suhi letački obrok, individualni borbeni obrok i obrok za preživljavanje.

(2) Kompleti zapakirane hrane koriste se kao zamjena za najviše dva, a iznimno tri

topla dnevna obroka, kada nije moguće ili nije financijski opravdano osiguravati tople obroke.

(3) Sastav kompleta iz stavka 2. ovoga članka po energetske vrijednosti odgovara vrsti toplog obroka koji zamjenjuje i ne može se koristiti uzastopno više od dva dana u tjednu.

(4) Suhi letački obrok je zamjena za letački obrok i letački obrok nakon letenja i koristi se kada nije moguće ili nije financijski opravdano osigurati tople letačke obroke.

(5) Individualni borbeni obrok je obrok razvijen prema hrvatskoj vojnoj normi HRVN STANAG 2937 i koristi se za prehranu pripadnika Oružanih snaga u borbenim uvjetima i posebnim situacijama kada nije moguće ili nije financijski opravdano osiguravati tople obroke ni kompletne zapakirane hrane.

(6) Obrok za preživljavanje je namjenski proizvod razvijen prema hrvatskoj vojnoj normi HRVN STANAG 2937 za borbene i druge zadaće u kojima se mora osigurati preživljavanje pojedinca uz minimalni utrošak energije i vode.

Članak 7.

(1) Minimalni broj vrsta glavnih komponenti toplog obroka određuje se u odnosu na broj korisnika prehrane i vrstu toplog obroka prema sljedećem:

1. do 300 planskih korisnika – jedna glavna komponenta doručka, ručka, večere i letačkog obroka

2. više od 300 planskih korisnika – dvije glavne komponente doručka, večere i letačkog obroka, tri glavne komponente ručka.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u slučajevima kada iz opravdanih razloga nije moguća priprema različitih vrsta glavnih komponenti zapovjednik vojarne/vojnog poligona može, na prijedlog davatelja usluga prehrane, odobriti smanjene broja glavnih komponenti toplog obroka.

Članak 8.

(1) Dodatni obroci su: međuobrok, dodaci u prehrani i prigodni objed.

(2) Međuobrok se osigurava između doručka i ručka i sastoji se od: voćnog soka ili mlijeka, voća ili slastice, a čija je ukupna energetska vrijednost u rasponu od 320 kcal do 400 kcal.

(3) Dodatak I. (D I.) je dodatak u prehrani koji se sastoji od toplog napitka (čaj), a čija je ukupna energetska vrijednost u rasponu od 120 kcal do 150 kcal.

(4) Dodatak II. (D II.) je dodatak u prehrani koji se sastoji od: mlijeka ili jogurta ili sličnih mliječnih fermentiranih proizvoda, a čija je ukupna energetska vrijednost u rasponu od 250 kcal do 300 kcal.

(5) Dodatak III. (D III.) je dodatak u prehrani koji se sastoji od: mesne komponente i napitka, a čija je ukupna energetska vrijednost u rasponu od 250 kcal do 400 kcal.

(6) Dodatak IV. (D IV.) je dodatak u prehrani koji se sastoji od: glavne komponente i napitka. Izdaje se u pravilu uz ručak, a ukupna energetska vrijednost je u rasponu od 800 kcal do 1100 kcal.

(7) Dodatak V. (D V.) je dodatak u prehrani koji se sastoji od: mesne komponente i mlijeka ili vina, a ukupna energetska vrijednost je u rasponu od 800 kcal do 1000 kcal.

(8) Roniteljski dodatak je dodatak u prehrani koji se sastoji od: prirodnog voćnog soka, čokolade, biskvita i svježeg ili suhog voća, a ukupna energetska vrijednost je u rasponu od 900 kcal do 1100 kcal.

(9) Prigodni objed je obrok koji se sastoji od: glavne tople i/ili hladne komponente, salate, deserta i pića, a čija je ukupna energetska vrijednost u rasponu od 1900 kcal do 2200 kcal.

Članak 9.

(1) Međuobrok – pripada svim pripadnicima Oružanih snaga kada su obvezni boraviti 24 sata u vojnoj lokaciji i ostvaruju pravo na besplatnu prehranu u skladu s odredbama ovoga Pravilnika.

(2) Dodatak I. (D I.) – pripada pripadnicima Oružanih snaga pri obavljanju vojnih zadaća, taborovanja, sportskih vojnih natjecanja i ostalih službenih aktivnosti na otvorenom na temperaturama ispod od 0 °C.

(3) Dodatak II. (D II.) – pripada pripadnicima Oružanih snaga kada rade: na delaborizaciji streljiva i ubojitih sredstava, u kotlovnica i brodskim strojarnicama, u akumulatorskim stanicama, na poslovima s asfaltnom masom, u skladištima pogonskog goriva, tekućih goriva i maziva, na poslovima provođenja mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i drugim ustrojbenim mjestima gdje se dolazi u dodir sa štetnim tvarima.

(4) Dodatak III. (D III.) – pripada pripadnicima Oružanih snaga u dane blagdana i vojnih svečanosti i proslava, dane vojne kapelanije, dane svečane prisege naraštaja dragovoljnih ročnika i kadeta te promocije polaznika vojnih škola.

(5) Dodatak IV. (D IV.) – pripada pripadnicima Oružanih snaga pri povećanim psihofizičkim naporima prilikom provedbe borbenih zadaća te izvršavanja vojnih zadaća i drugih službenih aktivnosti: razminiranje i uništavanje ubojitih sredstava, skakanje padobranom, obuka u penjanju, skijanju, planinarenju, sječa šuma, građevinski radovi, radovi u kamenolomu, podmorničko-protupodmornička djelovanja, u dane intenzivne vojne obuke te kada obavljaju stražarsku službu.

(6) Dodatak V. (D V.) – pripada dragovoljnim davateljima krvi.

(7) Roniteljski dodatak – pripada ronionicima nakon ronjenja.

(8) Prigodni objed – koristi se u posebnim prigodama i može se odobriti u dane blagdana u Republici Hrvatskoj, u prigodi obilježavanja Dana Oružanih snaga, dana grana, dana Zapovjedništva za potporu, dana Hrvatskog vojnog učilišta i dane drugih vojnih svečanosti i proslava te prilikom posjeta stranih vojnih izaslanstava i državnih dužnosnika.

(9) Nalog za izdavanje dodataka iz stavaka 2., 3., 5., 6. i 7. ovoga članka donosi zapovjednik samostalne bojne ili više razine, a nalog za izdavanje prigodnog objeda iz stavka 8. ovoga članka donosi zapovjednik grane, ravnatelj Hrvatskog vojnog učilišta, zapovjednik Zapovjedništva za potporu i zapovjednici pristožernih postrojbi Glavnog stožera Oružanih snaga.

Članak 10.

- (1) Pripadnicima Oružanih snaga koji u skladu s odredbama ovoga Pravilnika ostvaruju pravo na dva ili više različita dodatka u prehrani izdaje se samo jedan dodatak i to onaj koji ima jaču kalorijsku i prehrambenu vrijednost, ne računajući dodatak I. (D I.) i dodatak II. (D II.) koji se izdaju bez obzira na druge dodatke iz ovoga Pravilnika.
- (2) Prigodni objed ovisno o vremenu posluživanja zamjenjuje odgovarajući dnevni obrok (ručak, objed ili večeru).
- (3) Pri korištenju prigodnog objeda ne izdaje se dodatak III. (D III.) i dodatak IV. (D IV.).

Članak 11.

- (1) Namirnice za pripremu obroka trebaju udovoljavati standardima tržišne kvalitete u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima.
- (2) Pripremljeni obroci moraju biti zdravstveno ispravni, kvalitetni, primjerenih gustativnih svojstava za dotičnu vrstu hrane te kulinarski pripremljeni na način koji osigurava zadovoljavanje nutritivnih i energetskih potreba konzumenata.
- (3) Za prehranu na izdvojenim lokacijama umjesto pojedinih vrsta toplog obroka mogu se koristiti gotova zamrznuta jela, polugotova jela, instant juhe i kruh produljene svježine.
- (4) Kod posluživanja toplih obroka koji ne sadrže druge napitke obavezno je osigurati i zdravstveno ispravnu vodu za piće.

IV. PRAVO NA BESPLATNU PREHRANU

Članak 12.

Pravo na besplatnu prehranu imaju vojne osobe, državni službenici i namještenici tijekom vojnih vježbi, funkcionalnih tečajeva, školovanja, izobrazbe i obuke u vojnim lokacijama i građevinama, obavljanja dežurstva, stražarske službe, unutarnje službe, operacija potpore miru, rada na terenu i obveznog smještaja u vojnim lokacijama i građevinama zbog potreba službe, čiji broj i vrsta obroka ovisi o vremenu i uvjetima obavljanja službe.

Članak 13.

- (1) Pripadnici Oružanih snaga kada obavljaju zadaće iz članka 12. ovoga Pravilnika u neprekidnom trajanju od 24 sata ostvaruju pravo na besplatne obroke (doručak, međuobrok, ručak, večera).
- (2) Pripadnici Oružanih snaga kada obavljaju zadaće iz članka 12. ovoga Pravilnika dulje od osmosatnog radnog vremena, ostvaruju pravo na besplatne obroke u razmjeru s vremenom obavljanja službe i to kako slijedi:
 - za manje od 12 sati rada i boravka pripada jedan topli obrok: doručak, ručak ili večera
 - za 12 sati do 16 sati rada i boravka pripadaju dva topla obroka: doručak i ručak ili ručak i večera ili večera i doručak

– za više od 16 sati rada i boravka pripadaju tri topla obroka: doručak, ručak i večera.

Članak 14.

(1) Pripadnici Oružanih snaga tijekom vojnih vježbi, funkcionalnih tečajeva, školovanja, izobrazbe i obuke u terenskim uvjetima unutar osmosatnog radnog vremena ostvaruju pravo na besplatan ručak.

(2) Pripadnici Oružanih snaga koji za vrijeme funkcionalnih tečajeva, školovanja, izobrazbe i obuke obavezno borave u vojnim lokacijama izvan radnog vremena imaju pravo na tri besplatna obroka (doručak, ručak, večera).

(3) Pripadnici Oružanih snaga koji tijekom vojnih vježbi, funkcionalnih tečajeva, školovanja, izobrazbe i obuke nisu obavezni izvan radnog vremena boraviti u vojnim objektima ostvaruju pravo na besplatne obroke u skladu s člankom 13. stavkom 2. ovoga Pravilnika.

Članak 15.

Pripadnici Oružanih snaga tijekom obavljanja dežurstva, stražarske službe nadzorno – propusne i protupožarne službe ostvaruju pravo na besplatne dnevne obroke razmjerno radnom vremenu u skladu s člankom 13. stavkom 2. ovoga Pravilnika.

Članak 16.

Pripadnici Oružanih snaga kada se upućuju u inozemstvo radi sudjelovanja u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu ostvaruju pravo na besplatnu prehranu primjenom međunarodnih sporazuma ili u skladu sa sklopljenim ugovorom s Ministarstvom obrane.

Članak 17.

(1) Pripadnici Oružanih snaga kada rade na terenu ostvaruju pravo na prehranu u skladu s člankom 13. stavkom 2. ovoga Pravilnika.

(2) Pripadnici Oružanih snaga koji imaju organizirani smještaj u vojnim lokacijama zbog nemogućnosti svakodnevnog putovanja na posao i s posla, izvan radnog vremena nemaju pravo na besplatne obroke.

Članak 18.

Djelatni vojnici/mornari kada obavljaju službu u vremenu od osam sati dnevno, a koji ne ostvaruju pravo na prehranu prema odredbama ovoga Pravilnika ostvaruju pravo na besplatan objed.

V. PRAVO NA SUBVENCIONIRANU PREHRANU I IZNOS SUBVENCije

Članak 19.

(1) Djelatne vojne osobe, državni službenici i namještenici koji ne ostvaruju pravo na besplatnu prehranu imaju pravo na subvencioniranu prehranu.

(2) Subvencionirana prehrana podrazumijeva osiguranje objeda u skladu s člankom

5. stavkom 5. ovoga Pravilnika.

(3) Postotak subvencije za osobe iz stavka 1. ovoga članka iznosi 80% ugovorene cijene objeda.

VI. DRUGA PITANJA U VEZI S PREHRANOM

Članak 20.

(1) Ugovornim davateljima usluga prehrane Ministarstvo obrane troškove besplatnih obroka i svih obroka konzumiranih na izdvojenim lokacijama plaća u skladu s odredbama ovoga Pravilnika prema prijavljenom brojnomo stanju.

(2) Troškove obroka subvencionirane prehrane Ministarstvo obrane u skladu s odredbama ovoga Pravilnika plaća za stvarno konzumirane obroke u objektima davatelja usluga prehrane u kojima se ti obroci pripremaju.

(3) Ugovorni davatelji usluga prehrane moraju omogućiti pripadnicima Oružanih snaga kupnju i ostalih obroka, dijelova obroka te artikala prehrane za koje Ministarstvo obrane ne plaća troškove.

(4) Troškove prehrane iz stavka 3. ovoga članka snose sami pripadnici Oružanih snaga.

(5) Ugovori za pružanje usluga prehrane s ugovorenim davateljima usluga prehrane moraju jasno definirati zahtjeve koje davatelji usluga prehrane moraju ispuniti u skladu s prehranbenim normativima i standardima te zahtjevima korisnika usluga prehrane.

Članak 21.

Vrsta i izbor jela prilagođava se intenzitetu aktivnosti koju provode pripadnici Oružanih snaga, godišnjem dobu i sezonskim namirnicama, podneblju i temperaturi te kulturološkim i religijskim prehranbenim navikama.

Članak 22.

(1) Zdravstvenu ispravnost hrane potrebno je osigurati u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije, pri čemu se provoditelji usluga prehrane moraju pridržavati odredaba propisa o hrani.

(2) Odgovornost za zdravstvenu ispravnost hrane snose provoditelji usluga prehrane.

(3) Hrana mora udovoljavati propisanim uvjetima koji se odnose na fizikalna, kemijska, fizikalno – kemijska i senzorna svojstva te sastav hrane, oblik i vrstu pakovina.

(4) Objekti i prostori za pripremu i podjelu hrane moraju udovoljavati propisanim minimalnim tehničkim uvjetima, posjedovati adekvatnu opremu za pripremanje hrane te imati implementiran sustav samokontrole koji se temelji na HACCP načelima.

(5) Objekti i prostori za pripremu i podjelu hrane, postupak proizvodnje hrane, transport, čuvanje (skladištenje), obrada hrane te priprema i podjela gotovih obroka moraju biti nadzirani od nadležnih inspeksijskih tijela, u skladu s mjerodavnostima koje su definirane propisima o službenim kontrolama koje se provode u cilju

verifikacije sukladnosti poslovanja s hranom.

(6) Korisnik usluga prehrane zadržava pravo kontrole po elementima iz prethodnog stavka kao i kontrole pridržavanja ugovorene kakvoće i normativa hrane putem svojih ovlaštenih predstavnika.

(7) Ovlašteni stručni predstavnici korisnika usluge imaju pravo izuzeti službene uzorke hrane za provedbu analiza i/ili ponovnih analiza u cilju kontrole zdravstvene ispravnosti i kakvoće hrane.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 23.

(1) Preporučene prehrambene standarde i normative, kriterije za planiranje svih vrsta obroka, način pripremanja jela, vrste namirnica za pripremu obroka i jelovnike, uputu za stjecanje navika zdrave prehrane, uputu o tehnikama pripreme zdravih obroka te ostale standarde u svezi s prehranom propisuje pomoćnik ministra obrane nadležan za materijalne resurse posebnom uputom o prehrani pripadnika Oružanih snaga u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

(2) Način ostvarivanja prava, iznos i ostala pitanja u vezi s isplatom novčane naknade u skladu s odredbama ovoga Pravilnika uredit će se posebnom odlukom ministra obrane.

(3) Pravo na isplatu novčane naknade iz članka 3. stavka 4. ovoga Pravilnika utvrđuje se rješenjem koje donosi čelnik ustrojstvene jedinice nadležne za donošenje akata o ostvarivanju materijalnih i drugih prava.

Članak 24.

Do stvaranja tehničkih uvjeta, a najdulje u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika, za izravnu primjenu naplaćivanja nesubvencioniranog dijela objeda davateljima usluga prehrane, subvencioniranje prehrane primjenjuje se na način da se subvencionira u punom iznosu glavna komponenta objeda iz članka 5. stavka 5. ovoga Pravilnika.

Članak 25.

Do stupanja na snagu provedbenih akata kojima će se urediti provedba odredbi ovoga Pravilnika ostaju na snazi provedbeni akti kojima se uređuje ovo područje.

Članak 26.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o objedu (»Narodne novine«, br. 130/09).

Članak 27.

Ovaj Pravilnik objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2014.

Klasa: 023-03/13-04/21

Urbroj: 512-01-13-4

Zagreb, 25. listopada 2013.

Ministar

Ante Kotromanović, v. r.